

Religion og modernitet

Indhold

Karl Marx	2
Sigmund Freud.....	2
Friedrich Nietzsche	2
Sartre:	3
Albert Camus' eksistentialisme.....	3
Camus Sisyfos	4
Klassiske satanisme	5

Religionskritik i form af Feuerbach og religion som menneskelig projektion

Ændring i tankegang.

Sekularisering og modernitet

Mordet på gud

Hvad er sekularisering?

Overgangen fra religiøst til mindre religiøst samfund.

Sekulariseringens baggrund og udvikling

Middelalderen -> udgangspunkt i gud

Renæssancen -> ny tænke måde (mennesket i fokus)

I oplysningstiden rendyrkes fornuften og logikken

Man formulerer, at gud er død. Dette gør man fordi der gennem oplysningstiden blev skabt en opbrydning med den faste, loyale tro der hidtil havde været til gud. Denne tro flyttes til noget personligt hvorefter den ikke længere har gud i fokus, men i stedet det enkelte individ. Tro blev mere privat og en egen-sag.

Der er to væsentlige aspekter ->

rationalisering (følelsesmæssige overvejelser - videnskaben som forklaringsramme - forsøger at se det fornuftigt frem for gud.) og

differentiering (forskelliggørelse)

Tænkningen splittes op i sektorer og afdelinger.

Splitter mellem 3 hovedpunkter i den menneskelige tankegang -> moral, videnskab og kunst.

Manglen på meningen er problemet.

(sartre)

Vesten og resten af verdenen

Religionskritik og teorier om religion

Direkte kritik af religion + videnskabelig undersøgelse af den.

Religion er projektion: det 19. århundredes religionskritik

Ludvig Feuerbach udgav en teori om at al religion er udtryk for menneskelig projektion. (kaste frem)
Gud er forestillingen om det ideelle menneske.

Derfor mener Feuerbach ikke at det er gud der skabte mennesket i sit billede, men mennesket der skabte gud i deres.

Den religiøse projektion

Feuerbach

Nøglebegreber: Modernitet, sekularisering, rationalisering, differentiering

I har tidligere mødt *Intern Religionskritik* (jf. Buddha, Jesus, Muhammed), nu arbejder vi med *Ekstern Religionskritik*, der er vokset frem på baggrund af nøglebegreberne. Første stjerne på scenen er Feuerbach med **Projektions-teorien**, der går ud på, at vi mennesker selv putter vores egne værdier ind i religionen. Vi skaber med andre ord vores egen religion.

Karl Marx

Grundlægger af videnskabelige socialisme

(vensteorienterede politiske teori = marxismen) -> tog Feuerbergs religionskritik til sig, men den skulle korrigeres.

Mennesket = samfundsmæssigt væsen -> udfolder sit liv på basis af de gældende materielle forhold i samfundet.

Feuerberg var for individualistisk og for idealistisk.

(alt efter hvordan man ser samfundet vælger man religion ud fra det)

Mennesket er undertrykt i et kapitalistisk samfund. Økonomisk og samfundsmæssige undertrykkelse giver udslag til forskellige forestillinger om verdensbilledet efter døden.

Religion er folkets opium (

udtryk for den virkelige elendighed + protest mod denne elendighed)

Sigmund Freud

Videnskabelige metoder i udforskning af menneskelige psyke.

- Ægget

Mener også at religion er forårsaget af menneskelige projektioner.

Religion er et udtryk for illusion (fejlbasering på ønskedrømme)

Man er afhængig af en faderbinding så man skaber sig en kollektiv fader - Gud.

(kollektiv neurose)

Udryddelse af religions falske forestillinger = udryddelsen af tilgrundliggende psykiske problemer.

Sund psyke = ikke brug for religion

Friedrich Nietzsche

Indfaldsvinkel er mindre sympatisk + intuitive indsigter

Retter sin kritik mod de moralske værdier

Overmennesket = styrke og selvtillid. -> lovprisning af andre religiøse forestillinger (zeus, odin og thor)

Religionen er en menneskelig opfattelse = udtryk for sekulariseringen har gjort sig gældende inden for tænkningen om religionen.

Reduktionisme = tendens til at reducere religion til ikke at være andet end et udtryk for psykologiske eller sociale mangler. (svageste punkt i religionskritik)

Nietzsche mener, at alt det menneskets naturlige væremåde og levemåde går i mod de principper som religionen mener og gør ved menneskets natur.

Religionen har skabt kløfter mellem mennesker.

"Kristendommen er hidtil den mest skæbnesvangre form for selv-overvurdering... mennesker, som ikke var ædle nok til at erkende de afgrundsdybe forskelle i rangorden og kløfter mellem mennesker: - Sådanne mennesker har, med deres "lige over for Gud", hidtil hersket over Europas skæbne, indtil der til slut er frembragt en formindsket, næsten latterlig 25 art: et flokdyr, godvilligt, sygeligt og middelmådigt – den nuværende europæer..."

Kristendommen underkaster og undertrykker instinkter. Det gør mennesket vrede og hadefulde - det er ofte bare de nedre sociale lag der søger frelse i religion.

Hvad skyldes Nietzsches mere positive syn på buddhismen?

Buddhismen bekæmper ikke synderne men lidelsen i hverdagen.

Religionen var tættere på hans egne idealer om menneskelige værdier og potentialer end kristendommen, fordi man ligesom var slavemoral .

Sartre:

eksisterer forud for essens

Valg indebærer ansvar, ensomhed og angst => fremmedgørelse

Nu'et og fremtiden størst betydning i vores liv

Ifølge Sartre går det ud på at eksistere. "*Mennesket først eksisterer, er til, viser sig i verden, og at der defineres bagefter*"

Ingen skæbne, gud eller en særlig menneskenatur (behov og drifter)

Der er ingen der giver os en på forhåndsgivent essens (mening) med livet.

Tilværelsen er fornuftsstridig. Menneskets behov for en mening med livet kolliderer med at der ingen mening er. Meningen er absurd pga. meningsløs tilværelse. (angst, ensomhed og kedsomhed)
F.eks. En ung der står til at blive voksen kan føle snert af meningsløshed overfor tilværelsen.

Albert Camus' eksistentialisme

- Lever og virker i samme periode som Sartre.
- Camus tager ligesom Sartre også udgangspunkt i, at de religiøse absolutte værdier, som følge af religionskritikken, ikke længere er gældende.
- For Camus er livet grundlæggende meningsløst.

- Fordi livet er meningsløst, er det også **absurd**. Absurditet er meningens modsætning. Tilværelsen bliver absurd, da mennesket søger en mening, som verden ikke kan tilbyde det.
- Langt de fleste mennesker har tilbøjelighed til at søge mening i en eller anden form for tro (religion, astrologi, læsning i kaffegrums osv.), hvorfor de ikke skænker tilværelsens eksistentielle tilstand nogen tanke.
- Tilbage står de rationelle mennesker, som har indset, at livet er meningsløst og absurd.
- For disse mennesker er der kun ét relevant valg = **selvmordet**.
- Selvmordet kan forstås på to måder – **eksistentielt** og **korporligt**.
- Man begår eksistentielt selvmord, hvis man, på trods af at have indset, at livet er absurd, ikke vælger at tage sin eksistens på sig – fx vælger at leve som troende.
- Man begår korporligt selvmord, hvis man ikke magter at acceptere livets meningsløshed og absurditet.

Camus Sisyfos

- Camus mener dog ikke, at man bør begå nogen form for selvmord, da dette heller ikke giver mening. Man bør tage meningsløsheden på sig og leve med den.
- Camus spørger derfor: *Kan livet være godt, på trods af og måske fordi eksistensen er uden mening?*
- Til at besvare det benytter han sig af **Sisyfosmyten** som et billede på livets meningsløshed, hvor Sisyfos repræsenterer hvert enkelt menneske.
- Vejen ned for Sisyfos er det vigtigste for Camus – her bliver Sisyfos bevidst om sin meningsløse skæbne.
- Kun i disse øjeblikkes bevidsthed bliver Sisyfos/mennesket altså klar over, at dets liv er **tragisk**.
- Man kan sige, at meningsløsheden rammer én som en knytnæve.

- På vej ned bliver Sisyfos sin egen skæbnes overmand. Han tager sin skæbne på sig – han siger ja til meningsløsheden og skubber stenen op igen.
- Skæbnen bliver altså et menneskeligt anliggende og ikke et guddommeligt.
- Hvis mennesket vælger at leve på trods af meningsløsheden, så åbner meningsløsheden en **ubegrænset frihed** for mennesket, der kan tænkes at gøre det **lykkeligt**.

Klassiske satanisme

Satanistisk forum -> ingen magi eller okkulte virkemidler.

Church of satan -> LeVey (kombinerer klassisk okkultisme og psykologiske virkemidler)

Sets Tempel -> satan som en guddommelig og personificeret status -> betragtet mere som et symbol

Udspring af Church of satan -> **første sataniske kirke + setiansk frihedsbevægelse**

Dragon Rouge (Den Røde Drage) arbejder med en særegen og speciel form for intellektuel satanisme og dæmonologi.

Jobs bog -> Satan er en nedfalden engel og har ikke kosmiske kræfter.

Biblens betegnelse:

- Belial er hebraisk og betyder "uden herre", "det jordiske fundament", "uafhængighed", "nord".

De ni sataniske erklæringer:

1. Satan repræsenterer nydelse, ikke afholdenhed!
2. Satan repræsenterer vital eksistens, ikke åndelige tågedrømme!
3. Satan repræsenterer ubesmittet visdom, ikke hyklerisk selvbedrag!
4. Satan repræsenterer mildhed over for dem, der fortjener det, ikke kærlighed spildt på uværdige!
5. Satan repræsenterer hævn, ikke at vende den anden kind til!
6. Satan repræsenterer ansvarlighed over for de ansvarlige, ikke omsorg for psykiske vampyrer!
7. Satan repræsenterer mennesket som blot et andet dyr, undertiden bedre, men ofte værre end dem, der går på alle fire, et dyr, som på grund af sin "guddommelige, og åndelige og intellektuelle udvikling" er blevet det ondeste af alle dyr!
8. Satan repræsenterer alle de såkaldte synder, eftersom de alle fører til fysisk, mental eller følelsesmæssig tilfredsstillelse!
9. Satan har været kirkens bedste ven nogensinde, fordi han har holdt den travlt beskæftiget i alle disse år!